

PATVIRTINTA
Lietuvių literatūros ir tautosakos
direktorius 2025 m. vasario d.
įsakymu Nr. R1-

LIETUVIŲ LITERATŪROS IR TAUTOSAKOS INSTITUTO PREKYBOS PREKĖMIS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Prekybos prekėmis tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato bendruosius reikalavimus prekybai prekėmis Lietuvių literatūros ir tautosakos institute (toliau – LLTI), prekių priėmimui prekybai, prekių kainos nustatymui, asmenims prekiaujantiems ir/ar atsakingiems už prekybą prekėmis, prekių apskaitai ir kitus su prekyba prekėmis susijusius aspektus.

2. Už leidinių atvežimą, priėmimą ir tinkamą saugojimą **atsakingi paskirti direktoriaus įsakymais** Leidybos centro ir Infrastruktūros skyriaus darbuotojai.

3. Prekės apskaitoje registruojamos gavus PVM sąskaitas faktūras, perdavimo-priėmimo aktus, važtaraščius.

4. LLTI direktoriaus įsakymu sudaryta komisija rengia kiekvieno leidinio tiražo paskirstymą, patvirtina leidinio (taip pat atributikos) savikainą ir pardavimo kainą. Tai įforminama komisijos aktu, kurį leidinius priėmęs atsakingas darbuotojas užregistruoja Dokumentų valdymo bendrojoje informacinėje sistemoje (toliau – DBSIS) ir apie tai informuoja LLTI finansų apskaitos skyrių.

5. Leidinius pagal gautus dokumentus, apskaitoje pajamuoja LLTI finansų apskaitos specialistas.

6. Likusi po privalomo leidinių egzempliorių paskirstymo bibliotekoms išleistų leidinių tiražo dalis saugoma sandėlyje ir skiriama sklaidai.

7. LLTI gali būti vykdoma prekyba šiomis prekėmis: LLTI išleistais leidiniais bei atributikos prekėmis (maišeliai, marškinėliai su rašytojų atvaizdais bei citatomis).

II SKYRIUS PREKYBOS PREKĖMIS PAGRINDAI

8. Prekėmis gali būti prekiaujama LLTI knygynėlyje (bibliotekoje) ir laikinose prekybos vietose už LLTI ribų: parodų, mugių ar renginių metu, taip pat knygynuose pagal konsignacijos sutartis.

9. Leidinių platinimą vykdo LLTI atsakingi darbuotojai, **kuriems suteikti įgaliojimai patvirtinti direktoriaus įsakymais.**

10. LLTI išleisti leidiniai ir atributika registruojami 2060001 balansinėje sąskaitoje „Atsargos, skirtos parduoti, perduoti“.

11. Draudžiama prekiauti prekėmis, kurių įsigijimas nepatvirtintas dokumentais ir kurie neužpajamuoti LLTI atsargų balansinėje sąskaitoje.

12. Prekyba galima be kasos aparato, pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimo Nr. 1283* „Dėl Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (akt. red.) punktą „23.6. *kai ūkio subjektai priima pinigus išrašydami finansinės apskaitos dokumentą, kuriuo pagrindžiama grynaisiais pinigais atliekama ūkinė operacija, Finansinės apskaitos įstatyme nustatyta tvarka*“;

13. Parduodamoms prekėms išrašomos sąskaitos faktūros, pinigų priėmimo kvitai.

14. Pajamos, gaunamos už parduodamas prekes kaupiamos banko sąskaitose: atskirai iš viešojo sektoriaus subjektų (toliau – VSS) ir iš visų kitų pirkėjų.

15. Už prekes gali būti atsiskaitoma: banko pavedimais, kortelėmis (naudojant banko kortelių skaitytuvus ir spausdinant kvitus), grynais (išrašant pirkėjui sąskaitas, kvitus pagal pareikalavimą)**.

16. Grynuosius, kiekvienas prekiaujantis atsakingas darbuotojas, ne rečiau kaip vieną kartą per dieną privalo įnešti į atsiskaitomąsias banko sąskaitas, naudojant banko kortelių skaitytuvą.

17. Atsakingas darbuotojas, prekiaujantis LLTI knygynėlyje, kiekvieną dieną pateikia LLTI finansų apskaitos skyriui parduotų prekių ataskaitą, taip pat išrašytų kvitų kopijas.

18. Atsakingi darbuotojai, prekiaujantys už LLTI ribų, ne vėliau kaip kitą darbo dieną privalo pateikti LLTI finansų apskaitos skyriui parduotų prekių ataskaitą ir pirkėjams išrašytų kvitų kopijas.

19. Pagal parduotų prekių ataskaitų duomenis, LLTI finansų apskaitos specialistas patikrina ir užregistruoja apskaitoje gautas pajamas už parduotas prekes.

III SKYRIUS PREKYBA KONSIGNACIJOS SUTARČIŲ PAGRINDU

20. Su knygynais ir kitais teisėtais pagrindais dirbančiais platintojais gali būti sudaromos konsignacijos sutartys. Sutartis rengia Leidybos centro atsakingas darbuotojas.

21. Knygynai pateikia praėjusio mėnesio leidinių pardavimo ataskaitas iki kito mėnesio 10 d. Jų pagrindu išrašomos ir išsiunčiamos sąskaitos faktūros. Knygynai sąskaitas faktūras apmoka pagal sutartyse numatytus terminus į LLTI banko atsiskaitomąją sąskaitą.

IV SKYRIUS PREKIŲ REGISTRAVIMAS BUHALTERINĖJE APSKAITOJE

22. Atsargų apskaitoje registruojama kiekviena su prekės sunaudojimu, pardavimu ar kitokiu perleidimu susijusi ūkinė operacija. Atsargų apskaitoje registruojant prekių pardavimą ar kitokį perleidimą, nurašymą nurodoma: prekės įsigijimo ar pagaminimo finansavimo šaltinis, valstybės funkcija, programa, išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnis. Prekių sunaudojimas įforminamas atsargų nurašymo aktais, o parduotos ar kitaip perleistos prekės nurašomos pagal sąskaitas faktūras.

23. Kiekvienais metais atsargas inventorizuoja LLTI direktoriaus įsakymu sudaryta inventorizacijos komisija. Sudaromi ir patvirtinami atsargų inventorizavimo aprašai – sutikrinimo žiniaraščiai, kuriuose užfiksuoti, pas už prekių saugojimą atsakingą asmenį rastų prekių/atsargų likučiai kiekiu ir sumine išraiška.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Už Aprašo nuostatų laikymąsi atsakingas kiekvienas atitinkamus veiksmus atliekantis LLTI darbuotojas teisės aktų nustatyta tvarka.

PASTABA. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimo Nr. 1283 „Dėl Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ akt. redakciją (<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.A77DCEEE5DDC/asr>):

„7. Naudojami kasos aparatai turi būti įrengti tose vietose, kuriose asmenys už jiems parduodamas prekes arba suteikiamas paslaugas sumoka grynaisiais ir (arba) negrynaisiais pinigais, kai yra naudojamos mokėjimo priemonė, arba kuriose asmenims už perkamas iš jų prekes sumokama grynaisiais pinigais.

Atvejai, kai nereikalaujama naudoti kasos aparatų:

***23.6. kai ūkio subjektai priima pinigus išrašydami finansinės apskaitos dokumentą, kuriuo pagrindžiama grynaisiais pinigais atliekama ūkinė operacija, Finansinės apskaitos įstatyme nustatyta tvarka;**

23.17. kai ūkio subjektai parduoda prekes ar suteikia paslaugas vykstančių pramogų, sporto, kultūros renginių metu;

23.18. tarptautinėse, nacionalinėse ir kitokiose Lietuvos Respublikoje organizuojamose iki 10 dienų trukmės parodose-mugėse, kuriose ūkio subjektai parduoda savo gamybos produkciją;

23.20. bibliotekoms, parduodančioms prekes ar suteikiančioms paslaugas, susijusias su bibliotekų veikla;

24. Jeigu aprašo 23.1–23.13 papunkčiuose nustatytais atvejais kasos aparatas nenaudojamas, aprašo 7 punkte nurodytiems asmenims pateikiamas bilietas, pinigų priėmimo kvitas (pinigų išmokėjimo kvitas), naudojami Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos nustatyta tvarka, arba mokėjimo operacijos patvirtinimo dokumentas, pinigų apskaitos ar kitas apskaitos dokumentas.

****25. Jeigu aprašo 23.14–23.24 papunkčiuose nustatytais atvejais kasos aparatas nenaudojamas, aprašo 24 punkte nurodyti dokumentai aprašo 7 punkte nurodytiems asmenims pateikiami šiems asmenims pareikalavus.“**
